

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

NGUYỄN THANH THƯ

**DẠY HỌC ĐÀN PHÍM ĐIỆN TỬ T
ẠI CUNG VĂN HOÁ THIẾU NHI THÀNH PHỐ
CẨM PHẢ, TỈNH QUẢNG NINH**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
LÝ LUẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC ÂM NHẠC
Khóa 7 (2016 – 2018)**

Hà Nội, 2019

**CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC HOÀN THÀNH
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

Người hướng dẫn khoa học: **TS. Đào Trọng Tuyên**

Phản biện 1: PGS.TS. Nguyễn Thị Tố Mai

Phản biện 2: TS. Mai Quốc Khánh

Luận văn được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ
tại trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

Vào ngày 21 tháng 2 năm 2019

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

Thư viện Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong cuộc sống sinh hoạt hằng ngày, âm nhạc vốn được biết đến với vai trò phục vụ đời sống tinh thần của con người. trong giáo dục, âm nhạc giữ vai trò là một trong những phương tiện hiệu quả để thực hiện nhiệm vụ giáo dục đạo đức, thẩm mỹ. Đặc biệt với trẻ nhỏ, âm nhạc giúp các bé tăng cường năng lực trí não, hoàn thiện nhân cách, xây dựng sự tự tin, thể hiện bản thân, thúc đẩy tính sáng tạo. Chính bởi lý do đó mà hiện nay ở nước ta, âm nhạc đã được đưa vào trong chương trình dạy học của Bộ Giáo dục và Đào tạo, cùng với rất nhiều sân chơi, các hoạt động biểu diễn, cuộc thi với quy mô lớn nhỏ luôn thu hút được sự tham gia của các em thiếu nhi.

Luôn mong muốn con mình phát triển toàn diện về chân – thiện – mỹ, những bậc phụ huynh thường tìm đến những Cung Văn hoá, trung tâm âm nhạc, trường âm nhạc... nhằm giúp các bé phát triển sâu hơn về năng khiếu, nhất là những môn nghệ thuật.

Những năm gần đây, Quảng Ninh luôn nỗ lực trong công tác xây dựng văn hoá và du lịch, không chỉ là lời nói, khẩu hiệu, việc xây dựng văn hóa du lịch đã trở thành một phong trào, hành động cụ thể được các cấp, ngành, nhân dân toàn tỉnh tích cực thực hiện như xây dựng thêm công trình Bảo tàng – Thư viện tỉnh, Cung Văn hóa Thanh thiếu nhi Quảng Ninh, Cung Cá Heo... Là một trong bốn thành phố lớn thuộc tỉnh Quảng Ninh, Thành phố Cẩm Phả luôn cố gắng đẩy mạnh phong trào văn hoá văn nghệ phát triển toàn diện. Đi đầu thành phố trong phong trào này có thể kể đến Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả. Đây là đơn vị có truyền thống nhiều năm trong việc thu hút thiếu nhi tham gia học âm nhạc. Nhiều cuộc thi, chương trình biểu diễn của thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh và cả nước đã có sự tham gia cũng như đạt được một số thành tích cao của Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả. Đó là những yếu tố khiến cho Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả là nơi có khá nhiều thiếu nhi chọn để học âm nhạc, nghệ thuật.

Tuy nhiên, trước những nhu cầu đổi mới và phát triển của đất nước về văn hoá xã hội, việc dạy học âm nhạc nói chung và đàn phím điện tử nói riêng tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả còn tồn tại những bất cập làm cho mức độ nhận thức của người học chênh lệch. Trước nhu cầu ngày càng cao của người học, phải có những đổi

mới về nhiều mặt trong việc dạy học môn Đàn phím điện tử ở Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả.

Nhằm nâng cao chất lượng dạy học môn Đàn phím điện tử cho thiếu nhi ở Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, tôi chọn đề tài: ***Dạy học đàn phím điện tử tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh*** cho luận văn tốt nghiệp chuyên ngành Lý luận và Phương pháp dạy học âm nhạc.

2. Lịch sử nghiên cứu

Trong quá trình nghiên cứu về dạy đàn phím điện tử, có thể thấy ở Việt Nam có không ít các bài viết nghiên cứu về các biện pháp để nâng cao chất lượng dạy học môn Đàn phím điện tử. Phần lớn các công trình này tập trung nghiên cứu và ứng dụng cho các đối tượng và đơn vị khác nhau để phù hợp với vấn đề cần nghiên cứu. Có thể kể ra một số công trình sau:

Nguyễn Xuân Tứ (2003, 2004), *Phương pháp dạy và học đàn phím điện tử*, tập 1,2, Nxb Đại học sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh. Đây là cuốn sách đề cập đến việc tìm hiểu về nguồn gốc lịch sử, sơ lược về cấu tạo, kỹ thuật diễn tấu, của đàn phím điện tử và phương pháp dạy học độc tấu song cũng chỉ ở mức khái quát.

Cù Minh Nhật (2014, 2015), *Học đệm Organ*, tập 1,2,3, Nxb Âm nhạc, Hà Nội. Các cuốn sách trên giới thiệu các kiến thức cơ bản khi học đàn Organ và một số tác phẩm biên soạn cho đàn Organ, nhưng không nghiên cứu về phương pháp dạy học.

Lê Vũ, Quang Đạt (1998), *Độc tấu trên đàn Organ*, tập 1,2,3,4, Nxb Văn Nghệ, Thành phố Hồ Chí Minh. Cuốn sách trên đề cập đến phương pháp dạy học đàn Organ từ đơn giản đến phức tạp. Ngoài ra sách còn có phần sơ tâm, tuyển chọn và phối khí các tác phẩm có giá trị nghệ thuật cao. Song chưa nghiên cứu về phương pháp dạy học.

Nghiên cứu về dạy học đàn phím điện tử đã có rất nhiều luận văn Thạc sĩ, khoá luận đại học trong đó có luận văn của Nguyễn Kiều My với đề tài *Dạy học Đàn phím điện tử tại Cung Văn hoá Thiếu nhi Quảng Ninh*, luận văn cũng nghiên cứu về biện pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy học ĐPĐT, tuy nhiên địa điểm nghiên cứu là Cung Văn hoá thiếu nhi Quảng Ninh tại Thành phố Hạ Long với điều kiện cơ sở vật chất và đội ngũ giáo viên khác với Cung Văn hoá thiếu nhi thành phố Cẩm Phả.

Như vậy có thể thấy, cho tới nay, theo tìm hiểu của tôi thì chưa có công trình nghiên cứu về dạy học Đàn phím điện tử tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh.

Những tài liệu trên là những tài liệu vô cùng quý giá, có thể coi đó như cơ sở tảng nền để giúp tôi hoàn thành luận văn này.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Luận văn nghiên cứu nhằm đề xuất một số biện pháp nâng cao chất lượng dạy học môn Đàn phím điện tử cho thiếu nhi tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Đề tài giải quyết các nhiệm vụ chủ yếu sau:

- Nghiên cứu một số khái niệm liên quan và đặc điểm tâm sinh lý của lứa tuổi thiếu nhi làm cơ sở lý luận cho đề tài.

- Tìm hiểu thực trạng dạy học đàn phím điện tử cho thiếu nhi tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh.

- Đề xuất một số biện pháp nâng cao chất lượng dạy học môn Đàn phím điện tử cho thiếu nhi tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Các biện pháp nâng cao chất lượng dạy học đàn phím điện tử tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

- Khách thể nghiên cứu: Thiếu nhi ở lứa tuổi từ 6 đến 13 tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh.

- Quy mô nghiên cứu: Khi chứng minh các biện pháp dạy học ĐPĐT, luận văn chỉ lấy các ca khúc được soạn cho ĐPĐT để minh họa.

- Thời gian nghiên cứu: thực hiện từ tháng 06/2017 đến tháng 09/2018.

5. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu lý thuyết:

- Đọc và nghiên cứu tài liệu có liên quan nói về phương pháp dạy học âm nhạc, phương pháp dạy học ĐPĐT...

- Sử dụng phương pháp phân tích các số liệu, dữ liệu, các vấn đề liên quan, qua đó tổng hợp rút ra kết luận cho các đề xuất biện pháp của luận văn.

- Trong luận văn sử dụng phương pháp so sánh khi nghiên cứu thực trạng và khi phân tích để làm rõ vấn đề của các biện pháp được đề xuất trong dạy học ĐPĐT.

Phương pháp nghiên cứu thực tiễn:

- Tiến hành điều tra quan sát, tìm hiểu, dự giờ, trao đổi với giáo viên, phỏng vấn học sinh... để đánh giá thực trạng việc dạy học ĐPĐT tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh.

- Thực nghiệm sư phạm để kiểm tra tính khả thi của các biện pháp mà đề tài đã đưa ra.

6. Những đóng góp của luận văn

Nếu kết quả nghiên cứu của luận văn được công nhận, hy vọng sẽ góp phần nâng cao chất lượng dạy học Đàn phím điện tử cho thiếu nhi tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh.

Ngoài ra, luận văn có thể làm tư liệu tham khảo cho việc dạy học hay trong công tác nghiên cứu khoa học về phương pháp dạy học bộ môn Đàn phím điện tử.

7. Bộ cục của luận văn

Ngoài phần Mở đầu, phần Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục, luận văn có 2 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận và thực trạng dạy học Đàn phím điện tử tại Cung văn hóa Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả.

Chương 2: Biện pháp nâng cao chất lượng dạy học ĐPĐT.

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TRẠNG DẠY HỌC ĐÀN PHÍM ĐIỆN TỬ TẠI CUNG VĂN HOÁ THIẾU NHI THÀNH PHỐ CẨM PHẢ

1.1. Một số khái niệm

1.1.1. Đàn phím điện tử

Đàn phím điện tử - Electronic Keyboard, là một loại nhạc cụ sử dụng kỹ thuật điện tử được xuất hiện từ thế kỷ thứ XX và tồn tại đến bây giờ.

Đàn phím điện tử du nhập vào Việt Nam từ những năm 1970 trong sự giao thoa văn hóa nghệ thuật, do những người nước ngoài sinh sống và làm việc tại Việt Nam.

Qua đó ta có thể thấy hai loại đàn khác nhau cả về hình dáng, cách hoạt động và tính ứng dụng, vì vậy giáo viên khi dạy về bộ môn ĐPĐT cần nắm rõ và giải thích cho học viên về cách gọi tên của loại nhạc cụ mà học viên theo học.

Nhờ vào lợi thế dễ sử dụng, nhỏ gọn, cuốn hút và kinh tế hơn so với học piano nên ĐPĐT rất được ưa chuộng và phổ cập ở thị trường Việt Nam. Từ các đặc điểm trên, những nhà kinh doanh đã đưa loại này chiếm lĩnh thị trường một cách quy mô hơn, ngày càng có nhiều cửa hàng bán đàn phím điện tử với những hãng đàn như Korg, Rolland, Yamaha Casio...

1.1.2. Ca khúc soạn cho Đàn phím điện tử

Ca khúc được sử dụng nhiều trong dạy học âm nhạc, từ các môn mang tính thực hành như Thanh nhạc, Hát tập thể, Nhạc cụ cho đến các môn thuộc khối lý thuyết như Phân tích tác phẩm, Hòa thanh... đều sử dụng ca khúc. Môn Đàn phím điện tử là môn nhạc cụ, cũng như các nhạc cụ khác là sử dụng ca khúc để làm các bài luyện tập, song có lẽ, so với các nhạc cụ khác, ĐPĐT sử dụng ca khúc nhiều hơn, bởi ĐPĐT có phần đệm tự động, rất thuận lợi cho việc soạn ca khúc hay nói cách khác là hầu như tất cả các ca khúc đều có thể soạn cho ĐPĐT.

1.1.3. Dạy học

Khi thực hiện hoạt động dạy học giáo viên thực hiện theo một chương trình đã được thiết kế, nhiệm vụ của giáo viên xây dựng những hoạt động dạy học qua việc lựa chọn phương pháp dạy học và hình thức tổ chức dạy học.

Đã có rất nhiều cách giải thích khái niệm về phương pháp dạy học. Mặc dù cách lý giải khác nhau, nhưng nội dung nhìn chung có sự tương đồng. Theo chúng tôi thì phương pháp dạy học là tổng hợp các cách thức hoạt động của người dạy và người học trong những điều kiện và môi trường nhất định, nhằm thực hiện được nội dung dạy học một cách nhanh và hiệu quả nhất.

1.1.4. Dạy học đàn phím điện tử

Bộ môn ĐPĐT là một bộ môn năng khiếu nghệ thuật, đòi hỏi HS phải thực hành luyện tập. Muốn làm được điều đó, phương pháp dạy học và hình thức tổ chức dạy học là vô cùng quan trọng, mỗi một phương pháp, hình thức tổ chức mà người thầy sử dụng trong quá trình dạy học ĐPĐT đều cần phải đảm bảo tính hệ thống, vừa sức với học sinh, phát huy được tính chủ động, sáng tạo của học sinh và quan trọng nhất là phải phù hợp với tâm lý lứa tuổi cũng như kết hợp được nhuần nhuyễn giữa lý thuyết và thực hành trên đàn.

Phương pháp dạy học được sử dụng trong dạy học bộ môn ĐPĐT có thể kể đến những phương pháp sau:

Phương pháp dùng lời (thuyết trình và vấn đáp)

Phương pháp trực quan sinh động

Phương pháp trình diễn tác phẩm

Phương pháp thực hành luyện tập

Phương pháp kiểm tra đánh giá

1.2. Thực trạng dạy học đàn phím điện tử tại Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả

1.2.1. Khái quát về Cung Văn hoá Thiếu nhi thành phố Cẩm Phả

1.2.1.1. Cơ cấu tổ chức

Với lịch sử xây dựng hơn 57 năm, CVHTN thành phố Cẩm Phả đã góp phần đào tạo, định hướng nhiều thế hệ thiếu nhi thành những tài năng sáng của tỉnh trong các lĩnh vực nghệ thuật như múa, ca hát, chơi đàn... hay các lĩnh vực thể thao như võ thuật, cờ vua, cầu lông...

Những ngày đầu thành lập CVHTN thành phố Cẩm Phả đã thu hút được sự chú ý của các bậc phụ huynh và các em học sinh trong địa bàn TP Cẩm Phả.

1.2.1.2. Quy chế hoạt động

Cũng theo *Quyết định số 628/QĐ –UBND* của Ủy ban nhân dân thành phố Cẩm Phả cũng chỉ ra rằng CVHTN thành phố Cẩm Phả là đơn vị sự nghiệp thuộc Ủy ban nhân dân thành phố Cẩm Phả, thực

hiện chức năng phát triển sự nghiệp văn hóa, thể thao của Thành phố Cẩm Phả.

1.2.1.3. Đội ngũ giáo viên

Theo bản *Thông kê danh sách cán bộ năm 2017* của CVHTN thành phố Cẩm Phả có tất cả 18 giáo viên cơ hữu và 7 giáo viên thỉnh giảng. Trong đó giáo viên có trình độ tốt nghiệp Đại Học là 22 giáo viên, 1 giáo viên có trình độ tốt nghiệp Cao Đẳng và 2 giáo viên tốt nghiệp hệ Trung cấp trong số đó giáo viên thuộc bộ môn giảng dạy Đàn phím điện tử thuộc Khoa Văn hóa nghệ thuật là 2 giáo.

1.2.1.4. Cơ sở vật chất, trang thiết bị

CVHTN thành phố Cẩm Phả có diện tích 20.000 m² nằm ngay giữa trung tâm thành phố, đồng thời là trụ sở làm việc của Trung tâm Văn hoá Thể thao thành phố Cẩm Phả. CVHTN thành phố Cẩm Phả được xây dựng năm 1960 với hệ thống phòng học, khu vui chơi sinh hoạt cho học sinh. Năm 2004 xây dựng thêm bể bơi và khu vực nhà thi đấu cho các môn học thể thao. Được đầu tư, sửa chữa, nâng cấp năm 2009 với kinh phí 5 tỷ đồng nhưng đến nay do thời gian sử dụng đã lâu lên hiện tại đang bị xuống cấp, ảnh hưởng đến hiệu quả hoạt động.

1.2.1.5. Đặc điểm tâm, sinh lí lứa tuổi thiếu nhi thành phố Cẩm Phả

HS tại Cung Văn hóa thiếu nhi thành phố Cẩm Phả thường ở trong độ tuổi thiếu nhi từ 6 đến 13 tuổi, đây là lứa tuổi các em dần dần định hướng được thế giới xung quanh.

Về giao tiếp, trẻ em đã có sự thay đổi, từ quan hệ chủ yếu với cha mẹ sang tương tác với xã hội (thầy, cô và bạn bè), có xu hướng bắt chước và noi theo các hành vi ứng xử với những người mà các em thân trọng. Học tập và tương tác xã hội là tác nhân quan trọng nhất chi phối sự phát triển tâm lí lứa tuổi.

Trong lứa tuổi này cũng bắt đầu đã có những bước thay đổi về tâm sinh lí, tuy nhiên còn chưa hoàn thiện, ở các em vẫn có sự hiếu động và dễ bị kích động. Đặc tính này ở trẻ không phải là tính cách xấu. Nhà trường và gia đình khi biết cách tiếp cận và phát huy, tính cách này sẽ mang lại những mặt tích cực trong quá trình giảng dạy.

1.2.2. Chương trình và giáo trình dạy bộ môn đàn phím điện tử

1.2.2.1. Chương trình giảng dạy

Bộ môn ĐPĐT là một trong những bộ môn được CVHTN thành phố Cẩm Phả đưa vào giảng dạy từ những ngày đầu thành lập, hướng tới việc trang bị cho các em học sinh trong địa bàn Thành phố những

kiến thức cơ bản về ĐPĐT, lý thuyết âm nhạc, cũng như một số kỹ thuật chơi ĐPĐT.

Bên cạnh đó, với hình thức chiêu sinh hằng năm có thể thấy CVHTN thành phố Cẩm Phả còn chưa chú trọng vào việc đánh giá năng lực của học sinh khi xếp lớp mà thay vào đó CVHTN đưa ra các khung giờ học để các bậc phụ huynh và các em học sinh đăng ký tự chọn lớp. Từ đó dẫn tới tình trạng, học sinh đã từng học ĐPĐT và học sinh chưa từng học ĐPĐT được xếp chung trong cùng một lớp tập thể với trình độ chênh lệch nhau. Điều này vừa gây khó khăn cho CVHTN trong việc tiến hành xây dựng khung chương trình mới vừa gây khó khăn cho giáo viên trong quá trình lựa chọn phương pháp giảng dạy phù hợp.

1.2.2.2. Giáo trình giảng dạy

Giáo trình dạy đàn phím điện tử CVHTN thành phố Cẩm Phả sử dụng bộ sách *Lý thuyết và thực hành trên đàn Organ* của Nxb Âm nhạc, xuất bản năm 2006 và có tái bản năm 2014 do tác giả Ngô Ngọc Thắng biên soạn. Đây là bộ sách được tin tưởng sử dụng rộng rãi ở nhiều nơi để giảng dạy bộ môn ĐPĐT.

1.2.2.3. Thực trạng dạy

Giáo viên dạy môn ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả đều là những giáo viên trẻ, nhiệt huyết trong công việc. Tuy nhiên, kinh nghiệm giảng dạy còn ít do chưa có điều kiện tiếp xúc nhiều với môi trường dạy học. Điều đó dẫn đến việc trao đổi kinh nghiệm giảng dạy tại địa bàn công tác và tích lũy của bản thân ở mỗi giáo viên còn hạn chế. Ngoài ra, ở Cẩm Phả cũng như chưa có lớp bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn cho giáo viên tham gia giảng dạy bộ môn ĐPĐT trên địa bàn tỉnh, các giáo viên không có điều kiện nâng cao kỹ năng sư phạm nên hiệu quả dạy học ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả chưa đạt hiệu quả cao.

1.2.2.4. Thực trạng học

Thực tế cho thấy thiếu nhi đến với bộ môn ĐPĐT với tinh thần tự nguyện, niềm yêu thích muốn được học hỏi thêm về bộ môn ĐPĐT. Chính vì thế khi tham gia học, học sinh luôn có một thái độ học tập nghiêm túc, hào hứng. Chúng tôi nhận thấy đa số các em học sinh đều muốn thể hiện khả năng của mình, muốn được sinh hoạt với bạn bè bằng loại nhạc cụ mà mình đang học. Hầu hết trong quá trình học tập học sinh đều rất cố gắng, trong đó có một số em thể hiện được năng khiếu học nhạc khá tốt.

Tiểu kết

CVHTN thành phố Cẩm Phả vốn là một địa chỉ uy tín để phụ huynh gửi gắm con em theo học các bộ môn năng khiếu trong suốt hơn 50 năm qua. Cùng với những bộ môn nghệ thuật khác, bộ môn ĐPĐT đã góp phần đào tạo, định hướng sớm những em có năng khiếu nghệ thuật trên địa bàn thành phố.

Trước sự phát triển chung của đất nước xã hội về văn hóa và nghệ thuật, nhu cầu phụ huynh cho con em theo học các bộ môn nghệ thuật trên địa bàn TP Cẩm Phả cũng tăng theo. Cùng với đó là những yêu cầu về chất lượng học tập cũng được phụ huynh quan tâm hơn. Tiếp nhận những đổi mới của Bộ GD&ĐT, bộ môn ĐPĐT đã có những bước thay đổi để phù hợp với những yêu cầu thực tế đề ra, nhưng bên cạnh đó vẫn còn tồn tại những hạn chế chưa được giải quyết như: chương trình còn thiếu tính quy chuẩn, đồng bộ; giáo trình, tài liệu học tập còn chưa mang tính cập nhật; phương pháp dạy học chưa được thống nhất và phù hợp. Điều này ảnh hưởng đến chất lượng học tập của học sinh mỗi khóa học hè hằng năm, chưa đáp ứng được mong muốn của phụ huynh, dẫn đến tình trạng số lượng các em đăng kí những năm gần đây giảm dần.

Những tồn tại vừa nêu trên, đó sẽ là cơ sở gợi mở cho chúng tôi tiếp tục đưa ra những biện pháp cụ thể nhằm nâng cao chất lượng dạy học bộ môn này. Những biện pháp nhằm bổ sung cho việc dạy ĐPĐT sao cho phù hợp với thực tiễn đào tạo âm nhạc tại CVHTN thành phố Cẩm Phả nói riêng và đáp ứng mong muốn của người dân trên địa bàn thành phố nói chung. Những giải pháp cụ thể sẽ được chúng tôi đề cập đến và làm rõ ở chương tiếp theo của luận văn.

Chương 2

BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC ĐÀN PHÍM ĐIỆN TỬ

2.1. Cải tiến chương trình dạy học

Trong công tác giảng dạy ở bất cứ môi trường giáo dục nào cũng Hiện tại CVHTN thành phố Cẩm Phả vẫn chưa xây dựng khung chương trình thống nhất cho bộ môn ĐPĐT. Từ thực trạng đã nêu ở chương 1 chúng tôi nhận thấy, muốn nâng cao chất lượng dạy học ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả cần rà soát lại toàn bộ từ đó hoàn thiện nội dung chương trình học. Nhằm xây dựng chương trình học bộ môn ĐPĐT tại thành phố Cẩm Phả hiệu quả hơn, chúng tôi xin đề xuất một số ý kiến sau đây:

Thứ nhất, cần kiểm tra năng lực của học sinh vào đầu mỗi khóa học bộ môn ĐPĐT.

Thứ hai, khung chương trình nên phân chia thành các cấp độ và chỉ rõ mục tiêu đào tạo ở mỗi cấp độ để học sinh cũng như phụ huynh nhận thấy rõ hơn mục đích cũng như kết quả cần đạt được trong mỗi khóa học.

Thứ ba, xây dựng thêm những buổi kiểm tra đánh giá sau mỗi cấp độ để học sinh có cơ hội thử sức và giáo viên dễ dàng đánh giá năng lực của học sinh trong quá trình học

Thứ tư, bên cạnh những tác phẩm cổ điển với hệ thống bài tập rèn luyện kỹ thuật, cần lựa chọn và lồng ghép thêm một số ca khúc được chuyên soạn cho ĐPĐT.

Thứ năm, bên cạnh những tiết học lí thuyết và thực hành, CVHTN cần kết hợp tổ chức những buổi ngoại khóa cho các em giao lưu, xem băng đĩa để học tập trao đổi thêm về kiến thức xung quanh bộ môn ĐPĐT.

2.2. Bổ sung tài liệu dạy học

Bên cạnh giáo trình *Lý thuyết và thực hành trên đàn Organ* của tác giả Ngô Ngọc Thắng đang sử dụng giảng dạy tại CVHTN thành phố Cẩm Phả. Có rất nhiều những tài liệu và giảng dạy ĐPĐT đã được bán sẵn ngoài thị trường cũng như giáo viên giảng dạy sưu tập được, tuy nhiên để chọn lựa cũng như xây dựng thêm những tài liệu bổ sung thì cần chú ý những tiêu chí dưới đây:

Thứ nhất, tài liệu giảng dạy bổ sung trong dạy và học phải được xây dựng và tổng hợp dựa trên những tài liệu đã được sưu tầm, phát hành từ những đơn vị uy tín.

Thứ hai, tài liệu giảng dạy cần phải bám sát vào nội dung khung chương trình mà CVHTN thành phố Cẩm Phả đã xây dựng.

Thứ ba, các tác phẩm được lựa chọn trong quá trình giảng dạy phải phù hợp với lứa tuổi học trò, mang giai điệu hay và đa dạng về thể loại, tiết tấu nhạc để các em được thử sức, nâng cao trình độ và hứng thú với bộ môn.

Thứ tư, việc lựa chọn tài liệu bổ sung cần được thống nhất và xem xét kỹ lưỡng từ phía CVHTN thành phố Cẩm Phả cũng như giáo viên tham gia giảng dạy bộ môn ĐPĐT, nhằm đưa đến một cách dạy thống nhất và quy củ hơn.

Sau đây chúng tôi xin đề xuất một số tài liệu giảng dạy tham khảo như sau:

Về lý thuyết:

Bài tập vui giúp bé thuộc nhanh nốt nhạc (Cù Minh Nhật)

Tự học nhạc lý cơ bản (Phương Hoa, Ngọc Bích, Cù Minh Nhật)

- Về các bài tập thực hành, luyện ngón:

Methode Rose (Ernest Van de Velde)

Sách luyện ngón Hanon

Phương pháp dạy và học Đàn phím điện tử (Nguyễn Xuân Tứ)

Tuyển tập bài hát hay dùng trong trường tiểu học (Song Minh)

Organ thực hành cho thiếu nhi (Cù Minh Nhật)

Organ măng non 1,2 (Cù Minh Nhật)

2.3. Cải tiến hình thức tổ chức dạy học và phương pháp dạy học

2.3.1. Hình thức tổ chức dạy học

2.3.1.1. Dạy học theo nhóm

Hình thức tổ chức dạy học theo nhóm đã được đưa vào giảng dạy bộ môn ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả từ lâu, tuy nhiên theo thời gian hình thức này càng cần được áp dụng nhiều hơn trong các tiết học nhằm nâng cao việc lấy người học làm trung tâm. Giáo viên là người trực tiếp chia những nhóm nhỏ (2-3 học viên/ nhóm) để thực hiện những hoạt động được đề ra trong mỗi tiết học. Mỗi thành viên tham gia hoạt động nhóm ngoài hoàn thành nhiệm vụ của nhóm mình còn phải liên kết, giúp đỡ các thành viên trong nhóm hoàn thiện nhiệm vụ được giao. Đây là một hình thức tổ chức khá ưu việt, hiện được áp dụng rộng rãi trong các môn học cho nhiều trường học trên cả nước.

Ví dụ 1:

THẬT ĐÁNG YÊU

Nguyễn Bá Hồng

1 4 2 1 1 2 4-3 4 5

6 Am F C Am F G7

3 4 3 2 1-2 1 3 2 2-4 2 4 5

2.3.1.2. Dạy học cá nhân

Như đã biết, mỗi một hình thức tổ chức dạy học đều nhấn mạnh lên một khía cạnh nào đó trong cơ chế dạy – học và không có một hình thức tổ chức dạy học nào được cho là toàn diện hoàn toàn. Do đó đòi hỏi người giáo viên phải biết khéo léo kết hợp các hình thức tổ chức dạy học trong mỗi tiết học ĐPĐT. Tại CVHTN thành phố Cẩm Phả, trong một lớp học giáo viên có thể kết hợp hai hình thức tổ chức dạy học là học nhóm và cá nhân.

Dạy học cá nhân không chỉ áp dụng với những lớp 1 giáo viên – 1 học sinh, dù trong lớp có nhiều học sinh nhưng giáo viên vẫn phải dành thời gian dạy cho từng người học, luôn quan tâm đến từng học sinh và có những biện pháp phù hợp tác động đến từng em trong quá trình dạy học. Quan trọng là việc bố trí thời gian tổ chức sao cho hợp lí.

2.3.2. Phương pháp dạy học**2.3.2.1. Tổ chức kiểm tra đánh giá**

Qua quá trình học tập hằng ngày, giáo viên có thể đánh giá về năng lực học tập cũng như sự tiến bộ của từng học sinh. Tuy nhiên không phải vì vậy mà bỏ qua việc tổ chức những buổi kiểm tra đánh giá cho học sinh. Việc tổ chức những buổi kiểm tra báo cáo sẽ tạo môi trường cho các em tự tin thể hiện khả năng trước đông người, rèn luyện kĩ thuật diễn tấu hoàn chỉnh một bản nhạc. Xây dựng tính cạnh tranh, học hỏi giữa học sinh với nhau. Qua đó có thể thấy, những buổi kiểm tra báo cáo theo định kì là rất cần thiết.

Hiện tại ở lớp học ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả việc xây dựng nội dung đánh giá còn sơ sài, nội dung kiểm tra chủ yếu là yêu cầu học sinh trình diễn 1 đến 2 tác phẩm trên ĐPĐT. Nếu chỉ kiểm tra phần thực hành diễn tấu, giáo viên sẽ không đánh giá được hết khả năng tiếp thu của học sinh về những lý thuyết âm nhạc hay

những kĩ năng luyện ngón, luyện gam. Qua đó có thể thấy, giáo viên dạy bộ môn ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả cần thiết phải bổ sung thêm những nội dung trong buổi kiểm tra định kì gồm cả về lý thuyết, luyện ngón và thực hành. Để tránh tình trạng học sinh chọn bài dễ hoặc chỉ học một bài để thể hiện trong buổi kiểm tra. Giáo viên khi xây dựng bộ đề kiểm tra cần lọc ra 5 bài thực hành trong chương trình đã học và yêu cầu học sinh bốc thăm để thực hiện.

2.3.2.2. Xây dựng phương pháp tự vỡ bài mới

Giáo viên dạy bộ môn ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả luôn cố gắng tìm những phương pháp giảng dạy phù hợp để giúp học sinh có thể vỡ bài mới một cách dễ dàng, nhất là với đặc điểm lớp học được phân chia với số lượng đông và thời gian giảng dạy còn ít. Nhằm vừa đảm bảo tiến độ học của cả lớp, vừa đảm bảo chất lượng học tập của từng học sinh, giáo viên cần giúp học sinh nắm chắc những kỹ thuật tự vỡ bài mới.

Nhiều em khi tự vỡ bài thường vội vàng ghép hai tay và chơi luôn cả bài. Việc này không tốt khi em đó chưa có khả năng thị tấu tốt. Giáo viên cần hướng dẫn học sinh chia bài ra thành từng câu nhạc sau đó tập riêng từng câu theo các bước:

- Bước 1: Đọc nốt, đây là bước giúp học sinh bao quát toàn bộ bài mới. Với những bạn còn yếu khả năng đọc nốt đây là một bước rất quan trọng.

- Bước 2: Tập riêng từng tay không cùng nhạc đệm.

- Bước 3: Giáo viên hướng dẫn cách ghép hai tay cho học sinh (giáo viên ghép cùng học sinh hoặc lập nhóm 2 học sinh cùng nhau ghép).

- Bước 4: Học sinh luyện tập sao cho thật hoàn chỉnh câu nhạc cùng nhạc đệm.

- Bước 5: Nối từng câu nhạc lại với nhau và luyện tập sao cho liền mạch thành một bài cùng với nhạc đệm.

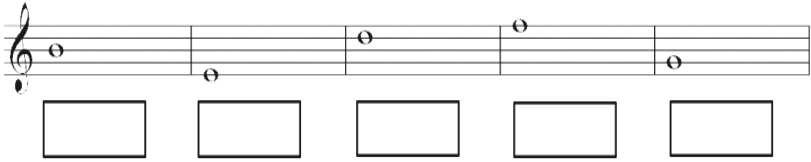
2.3.3. Bổ sung kiến thức cho học sinh

2.3.3.1. Kiến thức nhạc lý

Khi giảng dạy ĐPĐT, điều đầu tiên giáo viên cần tập trung giảng dạy những kiến thức âm nhạc cơ bản cho học sinh. Các em thiếu nhi theo học tại CVHTN thành phố Cẩm Phả nằm trong lứa tuổi từ 6 đến 13 tuổi, ở chương trình học phổ thông do Bộ Giáo Dục quy định, các em cũng đã được tiếp xúc qua với âm nhạc.

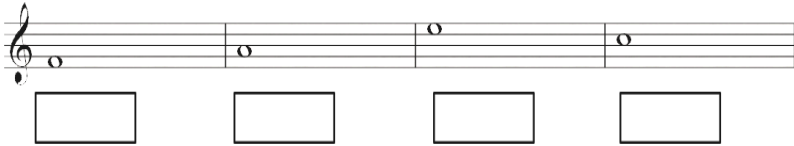
Ví dụ: Bài tập về khuôn nhạc (trình độ 1)

Đề bài: a. Các nốt nhạc sau nằm trên dòng nhạc số mấy?

A musical staff in treble clef with five notes: a whole note on the first line (F4), a whole note on the first space (G4), a whole note on the second line (A4), a whole note on the second space (B4), and a whole note on the third line (C5). Below each note is an empty rectangular box for the student to write the line or space number.

b. Các nốt nhạc sau nằm trong khe số mấy?

A musical staff in treble clef with four notes: a whole note on the first space (G4), a whole note on the second space (B4), a whole note on the second line (A4), and a whole note on the first space (G4). Below each note is an empty rectangular box for the student to write the interval number.

Ví dụ 3: Bài tập về trường độ nốt (trình độ 3)

So sánh trường độ của các nốt nhạc dưới đây bằng cách đánh dấu lớn (>), dấu nhỏ (<) vào ô trống.

Six pairs of musical notes for comparison:

- Pair 1: Quarter note (F4) followed by a box, then eighth note (F4).
- Pair 2: Eighth note (F4) followed by a box, then quarter note (F4).
- Pair 3: Quarter note (F4) followed by a box, then quarter note (F4).
- Pair 4: Quarter note (F4) followed by a box, then eighth note (F4).
- Pair 5: Eighth note (F4) followed by a box, then quarter note (F4).
- Pair 6: Quarter note (F4) followed by a box, then quarter note (F4).

2.3.4. Hướng dẫn rèn luyện kỹ thuật ngón

Rèn luyện kỹ thuật ngón là một phần cơ bản trong quá trình học ĐPĐT. Để chơi được bộ môn này đòi hỏi người chơi có sự kết hợp uyển chuyển của hai bàn tay và sự linh hoạt của 10 ngón tay, chính vì vậy người dạy cần chú ý rèn luyện cho học sinh có những kỹ thuật ngón tốt để học sinh có thể tự tin áp dụng xử lý vào từng tác phẩm cụ thể.

Với những học sinh mới học, giáo viên cho các em luyện gam ở những giọng đơn giản như Đô trưởng, La thứ, dần dần đến các giọng có 2 đến 3 dấu hóa.

Với học sinh học năm thứ 2 có thể hướng dẫn luyện hợp âm rải ngắn và hợp âm rải dài.

Học sinh năm thứ ba, năm thứ tư có thể hướng dẫn luyện những gam từ hai đến ba dấu hóa, kết hợp với gam thứ hòa thanh hoặc thứ giai điệu. Việc luyện gam sẽ giúp tay trái của học sinh trở nên linh hoạt với nhiều thể bấm hợp âm ở thể gốc và hợp âm ở thể đảo.

2.3.5. Bồi dưỡng kỹ năng sử dụng đàn phím điện tử

2.3.5.1. Chọn tiết điệu

Việc chọn tiết điệu sẽ được thực hiện ngay sau khi xác định được thể loại và tính chất bài. Học sinh cần nắm được những kỹ năng chọn tiết điệu để chủ động hơn trong các tác phẩm bất kỳ. Do đó, giáo viên gợi ý cho học sinh cách lựa chọn tiết điệu và hướng dẫn các em cách tìm tiết điệu phù hợp với bài.

Đàn phím điện tử có tính năng mô phỏng từng nhạc cụ trong dàn nhạc thành nhiều tiết điệu đệm khá hoàn chỉnh. Trên các mẫu ĐPĐT ở CVHTN thành phố Cẩm Phả có cài sẵn khoảng 200 tiết điệu trong đàn, nhà sản xuất có in trên thân đàn tóm tắt các mã số lựa chọn tiết điệu theo từng thể loại âm nhạc. Để lựa chọn ra tiết điệu hợp với bài, giáo viên hướng dẫn học sinh xác định thể loại âm nhạc như Pop, Rock, Jazz, Dance, R&B, Latin...

2.3.5.2. Chọn âm sắc

Giống như tiết điệu, trên mặt ĐPĐT ở CVHTN thành phố Cẩm Phả, âm sắc cũng được in theo nhóm để người chơi dễ tra cứu. Hơn 200 âm sắc cài sẵn trên đàn được phân nhóm theo nhạc cụ như: Piano, E. Piano (viết tắt của Electric Piano), String, Saxophone... , ngoài ra còn có nhóm tiếng động thường gặp trong cuộc sống. Vì vậy trước khi hướng dẫn học sinh lựa chọn âm sắc áp dụng vào một bài cụ thể, giảng viên cần phân tích sơ qua về tính chất, thể loại của bài hát để học sinh có thể lựa chọn được những âm sắc phù hợp với bài hát đó.

Với những bài hát dân ca: Đàn phím điện tử không có âm sắc đặc trưng vùng miền của Việt Nam, khi đệm những bài hát dân ca hay những bài hát mang đặc trưng âm nhạc của các vùng miền, người

chơi đàn thường sử dụng những âm sắc gần giống với tiếng nhạc cụ đặc trưng của các vùng miền đó.

Trong nhóm mỗi nhạc cụ lại có nhiều âm sắc mang đặc điểm riêng. Giáo viên chỉ nên hướng dẫn học sinh xác định nhóm nhạc cụ phù hợp với tính chất bài, còn việc lựa chọn âm sắc nào trong nhóm nhạc cụ, giáo viên cần khuyến khích học sinh tự áp dụng và pha trộn các âm sắc lại với nhau nhằm mang lại hiệu quả âm thanh tốt nhất như kết hợp Piano với Srtng, Flue với String. Sau đó giáo viên đưa ra nhận xét về hiệu quả âm thanh hay cho học sinh nhận xét chéo nhau giúp các em tự rút ra kinh nghiệm chọn âm sắc cho bản thân.

2.3.5.3. Sử dụng bộ ghi nhớ

Bộ phận ghi nhớ dữ liệu được ký hiệu bằng chữ REGISTRATION MEMORY. Mục đích của việc sử dụng bộ phận ghi nhớ này sẽ giúp người chơi áp dụng được nhiều âm sắc, tiết điệu và tốc độ trong cùng một ca khúc qua thao tác nhanh gọn bằng cách bấm vào bộ nhớ 1 nút.

Các ĐPĐT ở CVHTN thành phố Cẩm Phả được nhà sản xuất thiết kế gồm 4 BANK tương ứng với 4 ngân hàng dữ liệu, nghĩa là người chơi có thể biểu diễn tác phẩm như một band nhạc thực thụ.

2.3.6. Hướng dẫn luyện tập đàn ở nhà

Tình trạng học sinh học ở trên lớp sau đó về nhà không tập bài hoặc tập bài ít diễn ra khá thường xuyên. Có nhiều trường hợp học sinh đến lớp không trả được bài nên giáo viên phải hướng dẫn lại từ đầu, tình trạng này nếu lặp lại nhiều trong các buổi học sẽ dẫn đến việc cả một học kì các em mới chơi được một hoặc hai bài đơn giản.

2.3.6.1. Xây dựng nội dung bài tập về nhà

Khi tự luyện tập ở nhà, học sinh thường chỉ tập trung vào bài tập thực hành mà chưa chú ý dành thời gian luyện tập các bài luyện ngón và luyện gam. Trong khi đó, nếu không chăm chỉ luyện ngón và luyện gam thường xuyên, tay đàn của học sinh sẽ không được linh hoạt. Chính vì thế, giáo viên cần yêu cầu rõ nội dung luyện tập của

học sinh cần thực hiện những bài tập luyện ngón trước khi vào bài tập thực hành. Ngoài ra giáo viên bổ sung thêm những bài tập về lý thuyết cho các em làm ở nhà để ôn tập lại những kiến thức đã được học.

Những bài thực hành cũ mặc dù học sinh đã trả bài hoàn thiện nhưng cũng rất cần ôn luyện thường xuyên để không bị quên bài, học sinh cũng nhờ đó mà có một vốn bài nhất định để dễ dàng thể hiện, biểu diễn khi được yêu cầu.

Nội dung các bài tập được giao về nhà giáo viên cần yêu cầu học sinh ghi chép lại cẩn thận những phần giáo viên giao nhằm giúp phụ huynh cũng nắm được nội dung luyện tập của học sinh. Qua đó phối hợp với giáo viên đôn đốc và theo dõi sát sao hơn việc học tập của con em mình.

2.3.6.2. Kích thích tính tự giác luyện tập

Việc ra bài tập về nhà cho học sinh có thể coi như việc đặt mục tiêu cần đạt được trong buổi học tới, vì vậy khi các em đạt được xuất sắc những mục tiêu đề ra giáo viên cần có những phần thưởng hoặc tuyên dương nhằm kích thích sự hứng thú trong luyện tập và tạo được sự tranh đua trong học tập giữa các học sinh.

Giáo viên nên trao đổi trực tiếp với phụ huynh khi nhận thấy những trường hợp học sinh lười tập, không chịu tiến bộ nhằm tìm cách khuyến bảo và kèm cặp. Với những trường hợp học sinh có biểu hiện tiến bộ và năng khiếu vượt trội, phụ huynh kịp thời động viên và tạo điều kiện cho các em phát triển năng khiếu.

2.3.6.3. Xây dựng chương trình luyện tập sau hè

Đặc điểm học bộ môn ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả thường mở lớp trong khoảng thời gian 3 tháng hè để thiếu nhi trên địa bàn thành phố Cẩm Phả dễ dàng tham gia sinh hoạt và học tập. Chính vì thế hết khoảng thời gian sau 3 tháng hè chủ yếu là hoạt động tự học, tự luyện tập. Việc này dẫn đến tình trạng, nếu trong khoảng thời gian này, học sinh không luyện tập và duy trì ôn tập bộ

môn này thường xuyên sẽ dễ dàng bị quên kiến thức, tay đàn bị cứng lại, các kỹ thuật ngón tay chơi đàn không còn được linh hoạt và khó có thể tiếp tục sang trình độ tiếp theo vào khóa hè năm sau.

Để giải quyết được vấn đề trên, giáo viên cần soạn thêm chương trình luyện tập ở nhà cho học sinh sau khi hoàn thành xong khóa học 3 tháng hè. Nhằm giúp học sinh luôn được ôn lại cả kiến thức âm nhạc và bài tập thực hành, ngoài việc nhắc nhở các em thường xuyên luyện tập các ca khúc đã được học trên lớp, giáo viên cần song song giao bài tập về luyện ngón, lý thuyết, đọc cao độ, gõ tiết tấu... ở nhà cho học sinh.

Giáo viên cần giải thích về ý nghĩa của việc luyện tập sau hè quan trọng như thế nào trong quá trình học ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả để học sinh và phụ huynh nắm được. Từ đó các em sẽ tự giác trong quá trình ôn tập kiến thức, còn phụ huynh sẽ lưu ý nhắc nhở và kèm cặp trong quá trình luyện tập ở nhà.

2.4. Nâng cao chất lượng thông qua hoạt động ngoài giờ

2.4.1. Tổ chức các buổi trò chuyện âm nhạc

Các ca khúc học sinh được học và thể hiện trên ĐPĐT không chỉ nhằm tính giải trí, có rất nhiều ca khúc mang âm hưởng vùng miền như *Đi cấy* – Dân ca Thanh Hóa, *Bắc Kim Thang* – Dân ca Nam Bộ, *Inh lá ơi* - Dân ca Thái... Hay những ca khúc giới thiệu về vẻ đẹp quê hương, đất nước những cột mốc lịch sử như *Cùng nhau đi Hồng binh* – *Hoàng Vân*, *Lên Đàng* – *Lưu Hữu Phước*...

Với những nội dung giới thiệu về đẹp quê hương, CVHTN thành phố Cẩm Phả phối hợp cùng phụ huynh xây dựng buổi tham quan một số địa danh trên địa bàn tỉnh. Với những nội dung giới thiệu về vẻ đẹp đất nước, các cột mốc lịch sử, giáo viên có thể kể những câu chuyện qua tranh ảnh, video tư liệu.

2.4.2. Tổ chức buổi giao lưu văn nghệ

Hàng năm, như thường lệ CVHTN thành phố Cẩm Phả sẽ chọn lọc ra mỗi bộ môn 02 em xuất sắc, đại diện CVHTN thành phố Cẩm

Phả tham gia cuộc thi Họa Mi Vàng. Đây là cuộc thi thường niên của tỉnh nhằm giao lưu giữa các cung văn hóa trên địa bàn tỉnh. Qua đó tìm kiếm học sinh có khả năng nghệ thuật để bồi dưỡng, đồng thời trao giải cho những cung văn hóa có hoạt động và thành tích xuất sắc trong một năm qua.

2.5. Thực nghiệm

2.5.1. Mục đích thực nghiệm

Với mục đích nâng cao kỹ năng cho học sinh theo học bộ môn ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả, tôi đã tiến hành thực nghiệm dạy ở lớp có phân chia theo nhóm để so sánh, đối chiếu kết quả và thấy được kết quả của các biện pháp đổi mới trong dạy học ĐPĐT có khả thi và có thể thực hiện.

2.5.2. Đối tượng thực nghiệm

Thực nghiệm với học sinh của CVHTN thành phố Cẩm Phả trong một học kỳ với 3 tháng học/ 25 tiết học.

Cách tiến hành: Chia lớp học gồm 12 học sinh thành 2 nhóm. Mỗi nhóm có 6 học sinh.

Việc phân chia nhóm dựa trên kết quả kiểm tra trình độ của học sinh ngay từ buổi đầu, sao cho giữa 2 nhóm có sự đồng đều về khả năng nhận thức và khả năng chơi đàn.

2.5.3. Thời gian thực nghiệm

Tiến hành trong 3 tháng, từ ngày 01/06/2017 tại lớp ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả.

Mỗi nhóm học trong 120 phút/ tiết.

Giáo viên tiến hành thực hiện: Nguyễn Thanh Thu.

2.5.4. Nội dung thực nghiệm

Dạy chơi ca khúc *Múa vui* cho cả 2 nhóm trong đó:

- Nhóm 1: Chúng tôi sử dụng phương pháp mới đã đề xuất trong chương 2 với giáo án đính kèm [PL2; 88].

- Nhóm 2: Vẫn dạy theo phương pháp và nội dung cũ, không thực hiện theo phương pháp mới và tài liệu giảng dạy bổ sung.

2.5.5. Kết quả

Sau 3 tháng thực nghiệm thấy rằng với phương pháp và nội dung mới chúng tôi thu được kết quả trên 2 nhóm như sau:

- Học sinh ở nhóm 1 có khả năng đọc nổi nhanh hơn học sinh nhóm 2 do được kết hợp làm thêm nhiều bài tập lý thuyết hơn. Cụ thể là:

Khả năng xác định cao độ	Nhóm 1	Tỷ lệ %	Nhóm 2	Tỷ lệ %
Xác định cao độ nổi nhanh.	4 học sinh	66.6%	0 học sinh	0%
Xác định cao độ nổi chậm.	2 học sinh	33.4%	3 học sinh	50%
Chưa xác định được hết cao độ nổi.	0 học sinh	0%	3 học sinh	50%

- nhóm 1 có khả năng gõ được các tiết tấu khó hơn so với nhóm 2 do trong mỗi buổi học, học sinh được ôn tập gõ tiết tấu thường xuyên, bài bản hơn. Có thể thấy kết quả qua bảng khảo sát dưới đây:

Khả năng gõ tiết tấu	Nhóm 1	Tỷ lệ %	Nhóm 2	Tỷ lệ %
Gõ được tiết tấu có kết hợp trường độ móc đơn, đen, trắng, tròn.	5 học sinh	83.3%	1 học sinh	16.7%
Chỉ gõ được tiết tấu có kết hợp trường độ đen, trắng, tròn.	1 học sinh	16.7%	4 học sinh	66.6%
Không gõ được tiết tấu.	0 học sinh	0%	1 học sinh	16.7%

- Sau quá trình học tập và luyện tập thực hành, nhóm 1 có nhiều em biết lựa chọn tiết điệu và âm sắc trên đàn phù hợp với bài đàn được giao so với nhóm 2 vốn quen với việc được giáo viên chỉ sẵn các tiết tấu và âm sắc ở từng bài. Có thể nhận thấy qua bảng khảo sát sau:

Sử dụng các chức năng tự động	Nhóm 1	Tỷ lệ %	Nhóm 2	Tỷ lệ %
Có kỹ năng lựa chọn tiết điệu, âm sắc.	3 học sinh	50%	0 học sinh	0%

Cần giáo viên gợi ý lựa chọn tiết điệu, âm sắc.	2 học sinh	33.3%	2 học sinh	33.3%
Không biết lựa chọn tiết điệu, âm sắc.	1 học sinh	16.7%	4 học sinh	66.7%

Tiểu kết

Để nâng cao chất lượng giảng dạy môn ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả, chúng tôi đã nghiên cứu và những giải pháp để giải quyết thực trạng được tồn tại, nhằm nâng cao kết quả đào tạo và thu hút thêm nhiều học sinh theo học tại CVHTN thành phố Cẩm Phả nói chung và bộ môn ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả nói riêng.

Về đổi mới chương trình tài liệu: xây dựng khung chương trình mới với việc phân lớp theo trình độ và có kiểm tra đánh giá định kì theo từng khóa học. Nội dung chương trình giảng dạy các ca khúc trình diễn trên ĐPĐT. Tài liệu học tập cần được cập nhật và bổ sung với đa dạng thể loại các ca khúc từ dễ đến khó kết hợp với các tài liệu về nhạc lí và luyện ngón.

Về hình thức tổ chức dạy học: đưa ra hình thức tổ chức dạy học theo nhóm kết hợp với hình thức dạy học cá nhân. Trong quá trình giảng dạy, giáo viên cần đổi và phối hợp linh hoạt giữa hai hình thức tổ chức dạy nhằm phát huy tính tích cực của người học.

Việc đổi mới về phương pháp dạy học nhằm giúp học sinh xây dựng tính chủ động trong học tập, tập trung vào phát huy tính tích cực của học sinh chứ không phải là tập trung vào phát huy tính tích cực của người dạy.

Các biện pháp rèn luyện kỹ năng: đưa ra những kỹ năng cơ bản như kỹ năng luyện ngón, luyện gam, luyện ngón, cách chọn tiết điệu, sử dụng bảng ghi nhớ... Những kỹ năng nêu ra nhằm giúp học sinh nâng cao kỹ năng, kỹ thuật khi chơi đàn, cũng như hiểu rõ về loại nhạc cụ mà các em đang theo học.

Ngoài những kĩ năng và phương pháp, kĩ năng mà giáo viên sử dụng nhằm nâng cao chất lượng học tập trên lớp, giáo viên trao đổi thêm cho học sinh kế hoạch tập bài khi ở nhà hay xây dựng các giờ ngoại khóa giúp học sinh có thêm những trải nghiệm thực tế. Giáo viên cũng cần phối hợp với phụ huynh nhằm mang lại những kết quả tốt nhất.

KẾT LUẬN

Lịch sử ra đời của chiếc Đàn phím điện tử tuy đã từ rất lâu nhưng giá trị mà nó mang lại trong đời sống nghệ thuật ngày nay vẫn còn hiện hữu và phát triển vô cùng mạnh mẽ, một phần cũng nhờ những tính năng dễ chơi và dễ sử dụng của cây đàn này. Ở Việt Nam, cây đàn trở nên quen thuộc với mỗi học sinh khi được giáo viên sử dụng đệm trong mỗi tiết học Âm nhạc, cũng như là nhạc cụ được phụ huynh lựa chọn cho con em theo học gồm cả chuyên nghiệp và không chuyên nghiệp. Với nhiều chức năng phong phú được cài sẵn dễ dàng sử dụng, ĐPĐT rất được các em nhỏ yêu thích và muốn được tìm hiểu thêm. Trước những nhu cầu của xã hội, nhiều nơi mở dạy bộ môn ĐPĐT, việc chọn nơi học ĐPĐT vẫn là lựa chọn được nhiều phụ huynh quan tâm.

Là một địa chỉ uy tín tại thành Phố Cẩm Phả từng phát hiện và đào tạo nhiều em thiếu nhi có năng khiếu tham gia các hoạt động và cuộc thi nghệ thuật, thể thao trên địa bàn tỉnh. CVHTN thành phố Cẩm Phả luôn là một địa chỉ đáng tin cậy mà phụ huynh tin tưởng gửi gắm con em mình theo học các bộ môn thể thao nghệ thuật nói chung và bộ môn ĐPĐT nói riêng. Tuy nhiên cũng chính vì hình thành từ lâu, nên có nhiều nội dung giảng dạy cũ không mang lại kết quả cao như trước, cùng với đó là những hạn chế tồn tại do những nguyên nhân khách quan và chủ quan như:

Đối với đội ngũ giáo viên, thường không gắn bó lâu dài trong quá trình giảng dạy ĐPĐT, dẫn đến sự biến động trong hoạt động dạy học và thiếu tính gắn kết học hỏi giữa các giáo viên trong những hoạt động chung của CVHTN thành phố Cẩm Phả.

Về học sinh: Học sinh còn thiếu tính tự giác trong luyện tập tại lớp, cũng như còn gặp nhiều hạn chế về công cụ học tập khi luyện tập ở nhà. Nhiều phụ huynh còn có tâm lý để con học cho giải trí nên còn chưa sát sao với tình hình học tập của con em mình. Điều này ảnh hưởng đến ý thức học tập của học sinh.

Về chương trình và tài liệu giảng dạy: như đã nói ở trên, do hình thành từ lâu nên chương trình dạy ĐPĐT có những nội dung cần được đổi mới phù hợp với nhu cầu của người học. Đây là vấn đề quan trọng nhất trong công tác dạy học, là yếu tố ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng đào tạo học sinh sau mỗi khóa học hè tại CVHTN thành phố Cẩm Phả. Giáo trình mặc dù đã thống nhất một giáo trình từ lâu, tuy nhiên có nhiều bài tập không còn phù hợp và đủ thu hút

học sinh học sinh. Giáo viên giảng dạy có thêm các ca khúc bên ngoài vào giảng dạy cho học sinh, việc này khiến cho chương trình dạy không được thống nhất giữa các lớp, mất tính quy củ trong chương trình giảng dạy. Chính vì vậy rất cần thay đổi, bổ sung sao cho có tính đồng bộ, đổi mới, cập nhật, nâng cao trình độ cho người học.

Về hình thức tổ chức dạy học và phương pháp dạy học Còn thiếu tính đồng bộ trong quá trình giảng dạy của các giáo viên. Dẫn đến tiến độ học tập giữa các lớp cùng khóa có sự không đồng đều. Giáo viên không nghiên cứu các phương pháp dạy học cần thận còn khiến tiết học trở nên nhàm chán và mất ổn định trong quá trình giảng dạy.

Từ những thực tiễn nêu ở chương 1, thì chương 2 của luận văn này đã đưa ra một số giải pháp cụ thể trong việc nâng cao chất lượng dạy học môn ĐPĐT cho giáo viên và học sinh tại CVHTN thành phố Cẩm Phả qua việc xây dựng khung chương trình mới, bổ sung giáo trình, tài liệu giảng dạy, thống nhất hình thức tổ chức dạy học phù hợp, tổ chức các hoạt động nghệ thuật...

Tiến hành đổi mới nhằm nâng cao chất lượng dạy học cần sự góp sức của cả một tập thể chứ không thể là việc làm đơn lẻ của mỗi cá nhân nào. Để từng bước thực hiện được điều đó tôi xin có những đề xuất cụ thể như sau:

Về phía CVHTN thành phố Cẩm Phả: là một cơ sở đào tạo cần xây dựng lại chương trình, cập nhật giáo trình, bổ sung tài liệu giảng dạy một cách quy củ và phù hợp với nhu cầu thị yếu của người học. Cần có những buổi tập huấn cho giáo viên mới và thường xuyên kiểm tra và đánh giá chất lượng giáo viên đang giảng dạy tại đơn vị. Chú trọng hơn đến trang thiết bị học tập, sao cho đáp ứng được chương trình học tập mới đề ra. CVHTN thành phố Cẩm Phả nên tổ chức thêm những buổi ngoại khóa và những cuộc thi nghệ thuật nhằm tạo sân chơi cho học sinh cọ sát và thể hiện bản thân. Bên cạnh đó tạo nên sức hút cốt lõi cơ sở đào tạo hơn nữa.

Đối với giáo viên: cần thiết mang những kinh nghiệm thu nhận được khi giảng dạy ở nhiều cơ sở đóng góp, cùng xây dựng lên phương pháp chung mang lại hiệu quả nhất trong công tác giảng dạy bộ môn ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả. Cần nghiêm chỉnh tuân thủ việc thực hiện theo chương trình, giáo trình, xây dựng giáo án khi lên lớp mà CVHTN thành phố Cẩm Phả đã đề ra. Luôn giữ

thái độ tích cực khi lên lớp và quan tâm đến từng học sinh nhằm phát huy năng lực học tập của các em. Là giáo viên cũng cần luôn trao đổi những kỹ năng dạy học cũng như kỹ năng chơi đàn của bản thân. Có như vậy mới có thể xây dựng cho học sinh những kỹ năng cần thiết, những kinh nghiệm từ bản thân khi chơi ĐPĐT. Qua đó tạo điều kiện cho việc nâng cao chất lượng dạy học môn ĐPĐT tại CVHTN thành phố Cẩm Phả.

Về học sinh: mỗi cá nhân cần có sự hợp tác với giáo viên, nỗ lực của bản thân và phải có sự định hướng uốn nắn kịp thời từ phía gia đình. Phụ huynh nên khuyến khích con em mình chọn môn học phù hợp, cùng với đó là sự kết hợp chặt chẽ với giáo viên và cơ sở đào tạo nhằm đưa ra những nhận định chính xác nhất về năng khiếu và khả năng học tập của con em mình.

Với những đề xuất như trên, chúng tôi mong muốn góp thêm những viên gạch xây dựng nền móng vững chắc cho CVHTN thành phố Cẩm Phả nhằm thu hút sự quan tâm đồng đảo của phụ huynh và các em học sinh đến với CVHTN thành phố Cẩm Phả. Có như vậy, CVHTN thành phố Cẩm Phả mới thực sự giữ vững được uy tín là cơ sở phát hiện và đào tạo ra nhiều thế hệ trẻ tài năng của thành phố. Để đạt được điều đó là trách nhiệm thuộc về tập thể cán bộ quản lý chuyên môn của CVHTN thành phố Cẩm Phả, các giáo viên và học sinh tham gia làm việc và học tập tại CVHTN thành phố Cẩm Phả.